

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 4-1, LT-01108 Vilnius, tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. info@ekgt.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614

Lietuvos Respublikos Seimo Kultūros komitetui

2020-04-08 Nr. S-52

DĖL PROJEKTO XIIIIP-4310

Seimo Kultūros komitetas 2020 m. balandžio 9 d. posėdyje nuotoliniu būdu planuoja svarstyti Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4310 (toliau – EK įstatymo keitimo projektas), kuris patenka į Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo (toliau – SVĮ) projekto Nr. XIIIIP-4294 ir su juo susijusių įstatymų pakeitimo įstatymų projektų paketą, parengtą Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos.

Atkreipiame dėmesį, kad EK įstatymo keitimo projektu siekiama panaikinti esmines strategines nuostatas, reikšmingas siekiant užtikrinti etninės kultūros valstybinę globą. Siūloma:

- Iš Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo (toliau – EK įstatymas) 6¹ straipsnio 5 dalies, kurioje apibrėžtos Etninės kultūros globos tarybos (toliau – Taryba) strateginės veiklos kryptys, išbraukti žodį „strateginės“, nors Tarybos veikla grindžiama EK įstatyme įvardytais tikslais, kurių įgyvendinimui reikalinga strategija, numatanti aiškius prioritetus ir veiklos kryptis. Vykdyti veiklą be strategijos būtų itin neracionalu, netgi kuomet už strategijos planavimą atsakytu kita institucija, kuri tiesiogiai neprisidėtų prie jos įgyvendinimo.

- Iš EK įstatymo 6¹ straipsnio 6 dalies, kurioje apibrėžiami Tarybos uždaviniai, taip pat planuojama išbraukti žodį „strateginės“ („patarti Seimui ir Vyriausybei etninės kultūros politikos ir strategijos formavimo, nematerialaus kultūros paveldo apsaugos klausimais, skatinti ir koordinuoti etninės kultūros plėtrą ir valstybinę globą“), nors nei SVĮ projekte, nei EK įstatymo keitimo projekte, nei jokiame kitame teisės akte nėra įvardyta, kad atsisakoma strategijos etninės kultūros srityje ir niekas jos neformuos.

- Planuojama panaikinti EK įstatymo 6¹ straipsnio 7 dalies 7 punktą ir 8 straipsnio 1 dalį, kuriose yra įtvirtintas valstybinės Etninės kultūros plėtros programos (toliau – EK programa) parengimas ir įgyvendinimas, nors būtent ši programa yra svarbiausias kryptingos etninės kultūros plėtros garantas – ji atspindi etninės kultūros specifiką, itin plačią aprėptį ir horizontalų pobūdį: etninės kultūros plėtra neapsiriboja vien Kultūros ministerijos veiklos lauku ir yra tiesiogiai susijusi ir su kitų ministerijų kuruojamomis sritimis – su nacionaliniu saugumu, švietimu ir mokslu, ekonomika, žemės ūkiu, aplinkosauga, socialine apsauga ir t.t. Sekančiame EK programos etape buvo planuojama įgyvendinti šiuos uždavinius: 1) stiprinti etninės kultūros vaidmenį valstybės raidos strategijoje ir politikoje; 2) puoselėti etnografinių regionų savitumą, užtikrinti etninės kultūros reiškinių sklaidą; 3) skatinti etnokultūrinį turizmą, tradicinius amatus ir tautinio paveldo produktų sertifikavimą; 4) plėtoti etnokultūrinį ugdymą ir užtikrinti specialistų, susijusių su etninės kultūros plėtra, rengimą; 5) nustatyti, dokumentuoti, išsaugoti ir aktualizuoti

nematerialųjį kultūros paveldą, plėtoti etninės kultūros tyrimus bei jų sklaidą Lietuvoje ir užsienyje; 6) formuoti profesionalią bei pozityvią etninės kultūros sklaidą viešosiose erdvėse; 7) skatinti lietuvių etninės kultūros raišką lietuvių bendruomenėse užsienyje bei baltų bendrystės puoselėjimą. Šių uždavinių įgyvendinimas, deja, nėra numatytas nei Lietuvos kultūros politikos strategijoje (patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 665), nei jokiuose kituose strateginiuose dokumentuose, todėl atsisakius EK programos gali gerokai sutrikti sėkminga etninės kultūros plėtra.

Tuo remiantis siūlome Kultūros komitetui nepritarti projektui Nr. XIIIIP-4310.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė